

Cena 1 zł.

Cena w Czechosłowacji: 3.50 Kč.

Nal. poczt. opl. ryczałtem.

Numer zawiera 20 stron.

ŚWIATOWID

ILUSTROWANY KURJER TYGODNIOWY.

Nr. 22 (95)

Sobota, 29. maja 1926

Rok III.

P O B U R Z Y.

Dramatyczne wypadki warszawskie przypadły na miesiąc maj, kiedy w kościołach odbywają się nabożeństwa ku czci Najświętszej Panny Marii. Po burzy, która nad stolicą i całą Polską przeszła, nabożeństwa te tem liczniejszych mają uczestników, a zwłaszcza rodziny poległych gromadzą się na modłach nie tylko w kościołach, lecz i pod kapliczkami i figurami na ulicach. Oto gromadka krewnych poległych pod skromną kapliczką przy zbiegu ulic Śniadeckich i Polnej w Warszawie.

Ag. fot. „Światowida”.

Z W Y D A R Z E Ń W P O L S C E.

Wystawa J. Malczewskiego we Lwowie. W pałacu Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie prof. dr. Leon hr. Piniński (X) otworzył inauguracyjnym przemówieniem wystawę obrazów mistrza Jacka Malczewskiego, na której zgromadzono około 200 najwybitniejszych jego prac.

Fot. Münz, Lwów.

„Miłość Cygańska“ w Warszawie. „Teatr Niewiarowskiej“ w Warszawie wystawił melodyjną operetkę „Miłość Cygańska“. Zdjęcie nasze przedstawia (od lewej) pp. Sokołowską, Horskigo i Redo w efektownej scenie tej nowości.

Ag. fot. „Światowida“.

Na granicy Górnego Śląska. Podczas dramatycznych dni w Warszawie zarówno wschodnie jak i zachodnie gra-

nice naszego Państwa musiały być pilnie strzeżone. Zdjęcie nasze przedstawia placówkę bojową karabinów ma-

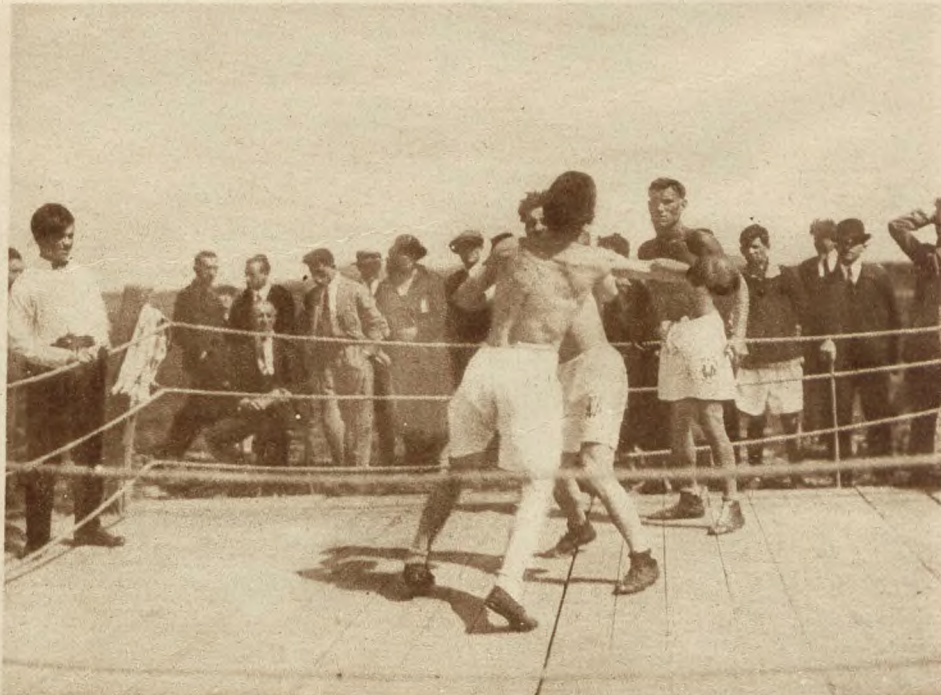
szynowych na granicy polskoniemieckiej na Górnym Śląsku.

Fot. J. Stępowski.

Match piłki nożnej we Lwowie. Zdjęcie nasze przedstawia interesujący epizod z rozgrywki piłki nożnej we Lwowie pomiędzy klubami Pogoń a Czarni (1:2).

Fot. Kryjak, Lwów.

Zawody bokserkie we Lwowie. Duże zaciekanie wzbudziły pierwsze w tym sezonie zawody bokserkie pomiędzy I. Lwowskim Klubem Bokserkim W. D. przy Związku Podoficerów Rezerwy, a Ż. S. K. „Hasmonea“.

Fot. Münz, Lwów.

Z W Y D A R Z E Ń Z A G R A N I C A.

Pogrzeb Maksa Nordaua w Palestynie. Zwłoki Maksa Nordaua, najwybitniejszego przywódcy syjonistów, spoczywające tymczasowo w Paryżu, przewieziono do nowego miasta Tel Aviv w Palestynie, gdzie je uroczystie pochowano. Zdjęcie nasze przedstawia kondukt przed gmachem ratusza w Tel Aviv.

Fot. Atlantic, Berlin.

Skauci na wystawie w Kairze. Dla ożywienia odbywającej się obecnie w Kairze pierwszej Państwowej Egipskiej Wystawy, urządzono tam ostatnio efektowne popisy egipskich skautów, którzy tam poraz pierwszy publicznie w swoich oryginalnych strojach wystąpili.

Molinary & Zachary, Cairo.

Zdobycie Bieguna Północnego. Osobna komisja naukowa bada obecnie zeznania kapitana Byrda, któremu udało się dotrzeć samolotem do bieguna północnego. Zdjęcie nasze przedstawia śmiałego podróżnika (X), wsiadającego wraz z towarzyszami do aeroplanu.

Press Photo News-Service, Berlin.

Koronacja Szacha perskiego Rezy Khan Pahlavi odbyła się w Teheranie. Podajemy tutaj wspaniałą jego koronę ze słynnym ogromnym diamentem „Daryayé Naur“.

Fot. Atlantic, Berlin.

Manewry amerykańskiej artylerji. W forcie Hancock na wschodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych odbyły się w tych dniach manewry amerykańskiej artylerji nadbrzeżnej, na których dokonano również pierwszych prób z nowego, olbrzymiego działu.

Press Photo News-Service.

Dla ratowania franka francuskiego. Wobec katastrofalnego spadku waluty francuskiej tamtejsze koła patriotyczne urządzają dobrowolną zbiórkę na spłacenie długów zagranicznych. Zbiórka ta odbywa się na ulicach podczas wędrownych koncertów i przemówień popularnych aktorów i śpiewaków bulwarowych.

Ag. de la Presse Illustrée.

U N A S.

Nowy Rząd. Zdjęcie nasze przedstawia gabinet p. K. Bartla w chwili, gdy złożąwszy przysięgę na ręce pełniącego tymczasowo funkcje Prezydenta Rzeczypospolitej

marsz. Sejmu Macieja Rataja opuszcza jego gabinet. Stoją od lewej ku prawej pp. min. spr. wewn. Młodzianowski, min. handl. i przem. dr. Gliwicz, min. spr. wojsk. marsz.

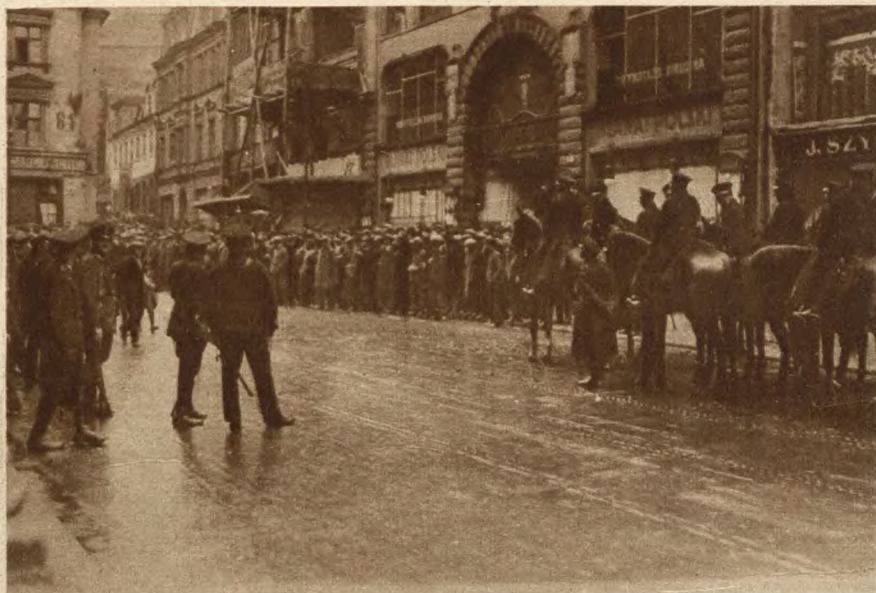
Piłsudski, premier i min. kolei Bartel, min. sprawiedl. Makowski, min. rob. publ. Broniewski, min. spr. zagr. Zaleski i min. oświaty Mikułowski-Pomorski. Ag. „Światowida“.

Nowy szef Sztabu generalnego. Został nim z nominacji obecnego ministra spraw wojskowych gen. Burhardt-Bukacki, uczestnik walk o niepodległość Polski. Ag. fot. „Światowida“.

Nowy kierownik Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów. Czasowe kierownictwo tego urzędu objął dr. Z. Jarszyński, prezes okręg. Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie. Ag. fot. „Światowida“.

Demonstracje w Poznaniu. Stolica Wielkopolski przeżywa obecnie chwile silnego napięcia. Do rozgorączkowania z powodu wypadków, zaszłych w Warszawie, przylączyły się jeszcze burzliwe demonstracje bezrobotnych przed ratuszem na Starym Rynku. Dzięki skonsygnowaniu kilku oddziałów policji pieszej i konnej zdolano groźne zajście w krótkim czasie zlikwidować. Nasze zdjęcie górne przedstawia napór demonstrantów na Starym Rynku, dolne zaś policję pieszą i konną przed wejściem do ratusza, broniącą wstępu zbierającym się demonstrantom. Ag. fot. „Światowida“.

Pielęgnowanie cery w porze letniej.

Kraków, 27. maja.

Z momentami ujemnymi — w znaczeniu estetycznym — nie liczy się przyroda. Ona stwarza często tylko czynniki samoregulujące dla ochrony zdrowia, nie troszcząc się zgoła o wygląd. I tak — słońce, którego energia działa w formie kąpieli słonecznych arcybawiennie na nasz organizm, warunkuje na twarzy liczne oszpecenia w postaci grubienia naskórka, nierównomiernego zabarwienia rozszerzonych żyłek, piegów i łuszczenia, a to celem ochrony jej przed ostrą opalenizną. Twarz należy przeto chronić przed promieniami słońca. Kolory czerwone wstrzymują szkodliwe dla cery promienie pozafioletowe, dlatego nadaje się znakomicie różowy kolor pudru higienicznego „Miraculum”. Grubienie nabłonka, które daje powód do przedwczesnych zmarszczek, tudzież łuszczenie zwalcza się skutecznie „Mollaną”. Jest to roślinny tłuszcz o właściwościach odżywczych, zmiękczający najbardziej nawet zgrubiałą i łuszczącą się skórę twarzy, przywracając jej pierwotną gładkość i powiewność: Dzięki postaci płynnej, ma zastosowanie do każdej — nawet tłustej cery, o której wiadomo, iż kremy ją niszczą. „Mollana” wciera się na noc i na 10 minut przed każdym myciem. Słutkować należy gorącą niemal wodą. Suchą i normalną cerę myć należy mydłem neutralnym „Miraculum”, natomiast tłustą, skłoną do wągrows — specyficznym odłuszczałym proszkiem marmurowym „Miraculum”. Jak — znany powszechnie — Shampooon „Miraculum” wpływa zbawienie na skórę głowy i rozrost włosów, tak „Mollana” i proszek marmurowy „Miraculum” mają swoisty wpływ na cerę, co czyni je niezbędnymi środkami do racjonalnego, indywidualnego pielęgnowania skóry twarzy. Zaznaczyć należy, iż „Mollana” nadaje się do masażu twarzy, rozklejania łusek łupieżu przed myciem Shampooonem „Miraculum” oraz wygładzenia wszelkich spierzchnień.

Ciąg dalszy nastąpi.

Dr. Luster,
spec. lekares. kosmetyki
chorób włosów i skóry.

Zachowajcie waszemu ulubieńcowi

jaknajdłużej jedwabiste włosy dziecięce, które tak chętnie głaszczę się i całuję. Pielęgnujcie takowe stale tylko **środkiem Elida** który gruntownie myje i jest absolutnie nieszkodliwy. Przepiękny połysk i zachwycająca naturalna falistość włosów jest wynikiem już jednorazowego wymycia głowy niezawierającym **sody Shampoo**

Fabryki Przetworów Tłuszczowych S.A. w Trzebinie / Wyroby perfumerji »Elida«.

Proszę mi nadesłać bezpłatnie jedną oryginalną paczkę **SHAMPOONU ELIDA**

Nazwisko: .....

Adres: .....

Wypełniony powyższy kupon prosimy nalepić na pocztówkę i nam nadesłać.

ELIDA

U O B C Y C H.

Amerykańska gwardja w Paryżu. Gwardja im. Washingtona, która stanowiła rdzeń wojska amerykańskiego w wojnie światowej, przybyła obecnie do Paryża, gdzie złożyła hołd Nieznanemu Żołnierzowi pod Łukiem Triumfalnym.

Fot. Meurisse, Paryż.

Walka o flagę wre obecnie w Niemczech. Prawica dąży do usunięcia barw republikańskich (czarno-czerw.-złotej) i do przywrócenia dawnych (czarno-biało-czerw.).

Król Alfons hiszpański na międzynarodowej wystawie w Madrycie. Zdjęcie nasze przedstawia władcę Hiszpanji, witającego przyjaźnie, ale i ostrożnie wspaniałego muła, który na wystawie bydlą w Madrycie otrzymał pierwszą nagrodę.

Fot. R. Sennecke, Berlin.

„Maskota” Amundsena. Że lot Amundsena do bieguna północnego, udał się, to zawdzięczać trzeba nie tylko samemu śmiałemu podróżnikowi, ale i jego „maskocie”, małemu terrierowi „Titana”, którego pod swoją szczególniejszą opieką, podczas lotu, miał towarzysz Amundsen Nobili.

Fot. Carlo Delius, Nervi.

S P O R T I P O D R Ó Ż.

1. Kostjum do jazdy konnej.

2. W góry, w góry...

3. Płaszcz, odpowiedni w czasie deszczu z impregnowanej wełny.

4. Angielki, grające w golfa, odsłaniają obecnie gołe kolanka i wkładają kolorowe pończochy, na wzór tych, jakie noszą szkoccy górale

5. Elegancki angielski płaszczyk podróżny, z odpowiednim kapelusikiem.

Anglii golf, znajdują w kołach kobiecych liczne i zapalone zwolenniczki. Zdarzają się wprawdzie amatorki piłki nożnej oraz lekkiej atletyki, ale tych jest naogół mniej. Natomiast pływanie i turystyka górska, to sporty chętnie uprawiane przez kobiety. Oczywiście, każdy z tych sportów wymaga odpowiedniego, celowego stroju. Najprościej przedstawia się rzecz z pływaniem, jakkolwiek i tutaj moda stawia pewnie przepisy odnośnie obowiązujących trykocików kąpielowych. To samo można powiedzieć o wioślarkach. Kobieta zawsze, czy to na lądzie, czy na wodzie, czy w powietrzu chce i powinna wyglądać ładnie, szycow-

nie, zgrabnie, przyczem jednak uwzględnić należy higienę i cel praktyczny.

Współczesna sportsmanka z pogardą odrzuca krępującą ruchy spódnice, dopuszczalną jedynie przy tenisie. Oczywiście, spódniczka tenisowa musi być szeroka i krótka tak, aby nie krępowała ruchów grającej. Najładniej wygląda tenisowa spódniczka plisowana z kremowej wełny lub z białego płóciaka. Kobieta używająca jazdy konnej, spinająca się po górach, nie uznaje spódnic, albowiem spódnica w takich wypadkach może stać się nawet przyczyną wypadku.

Przytem zgrabne do kolan spodnieki wyglądają bardzo ładnie i kobieta w tym stroju męskim nie traci bynajmniej na uroku kobiecości. Nieodzownym rekwizytem wyekwipowania turystycznego jest ciepły sweter, który obok wymogów praktyczności, może czynić zadość prawom estetyki. Można bowiem sobie dobrać sweater w odpowiednich barwach, co całemu kostjumowi nada nutę świeżości i wesołości. Do kostju-

mu sportowego najodpowiedniejszą jest bluzka koszulowa angielska, z miękkim

męskim wykładanym kołnierzykiem i kolorową krawatką. Ważnym szczegółem sportowego kostjumu jest odpowiednie, jak najwygodniejsze, jak najlepiej przystosowane do nogi, obuwie. Należy jednak zwracać na to uwagę, aby sportowe obuwie nie było zbyt ciężkie, albowiem wówczas ugniata nogę i utrudnia swobodę poruszeń.

Czas również pomyśleć o toalecie do podróży. Wszakże czerwiec już za pasem i rozpoczyna się okres wyjazdu na wieś, w góry, nad morze. Ważnym w tym kierunku jest przede wszystkim odpowiedni, ciepły a nie zanadto ciężki, praktyczny, a elegancki płaszczyk. Jaga.

MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA SZTUKI W WENECJI.

Józef Mehoffer: „Venus i Amor“. Akwarela.

P. Fiorentini, Venezia. Stefan Filipkiewicz: „Pejsaż jesienny“.

P. Fiorentini, Venezia.

W Wenecji, posiadającej już tradycję świetnych wystaw międzynarodowych, otwarto niedawno piętnastą z kolei. W poprzednim numerze podaliśmy zdjęcie z samej ceremonii inauguracji Wystawy przez króla Wiktora Emanuela III. Wystawa ma istotnie międzynarodowy charakter. Obok sztuki włoskiej wczorajszej (z Segantinim na czele) i dzisiejszej, bo-

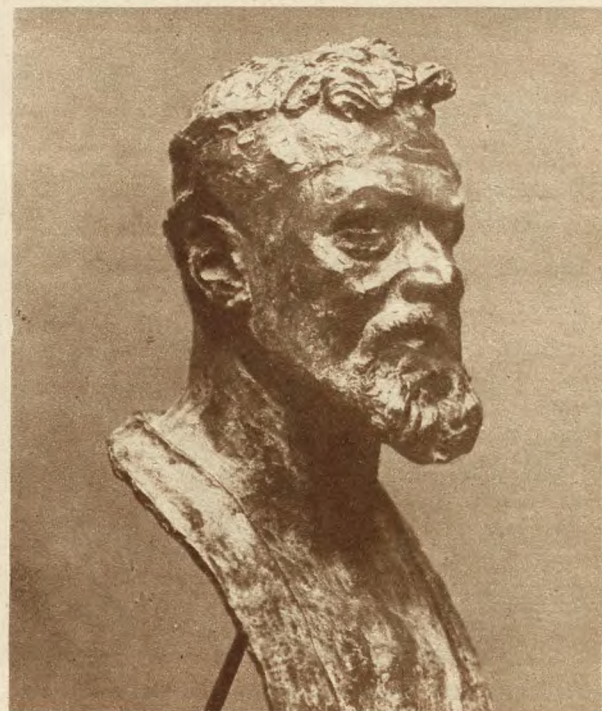
gato reprezentowanych jest kilkanaście obcych państw i narodów z Francją, Belgją i Szwecją na czele. Z zadowoleniem stwierdzić trzeba, że dział polski zajął na wystawie ilościowo, a przede wszystkim jakościowo bardzo poczesne miejsce. Zainteresował się nim sam król, oprowadzany na otwarciu po polskim dziale przez naszego konsula w Wenecji i prof.

Jarockiego. Później zaś zarówno publiczność, jak i prasa miejscowa i rzymska wyrażają się o naszej sztuce z pełnym uznaniem, a ilustrowane tygodniki włoskie reprodukcją licznie dzieła naszych artystów. Przeważnie należą oni do znanej organizacji artystycznej „Sztuka“, która już przed wojną była najgodniejszą reprezentacją polską na międzynarodowych wystawach.

Fryderyk Pautsch: „Stragan z rybami“.

P. Fiorentini, Venezia.

Henryk Glicenstein: „Beppo Ciardi“ (bronz).
P. Fiorentini, Venezia.Władysław Jarocki: „W drzwiach starej cerkiewki“.
P. Fiorentini, Venezia.

O B R A Z K I S P O R T O W E.

Nowa sława francuskiego lotnictwa. Oto lotnik, Lasne, który na aerodromie w Etampes zdobył rekord szybkości, przeleciawszy 235 km 997 m w jednej godzinie, obciążony przytem ciężarem 500 kg.

Fot. Meurisse.

Madryckie zawody w Polo. Królewski Polo-klub w Madrycie, jedna z najważniejszych organizacji tego sportu w Europie, odbywa corocznie wielki turniej. Wśród tych, którzy tego roku zdobyli nagrodę, znajduje się także król Alfons (X).

Fot. Atlantic, Berlin.

Młode sportsmanki francuskie. W ostatnich czasach Francja stara się usilnie o rozwój zaniedbanego tam dotychczas sportu i wychowania fizycznego kobiet. Zdjęcie nasze przedstawia oddział dziewcząt podczas ostatniego święta sportowego w Paryżu.

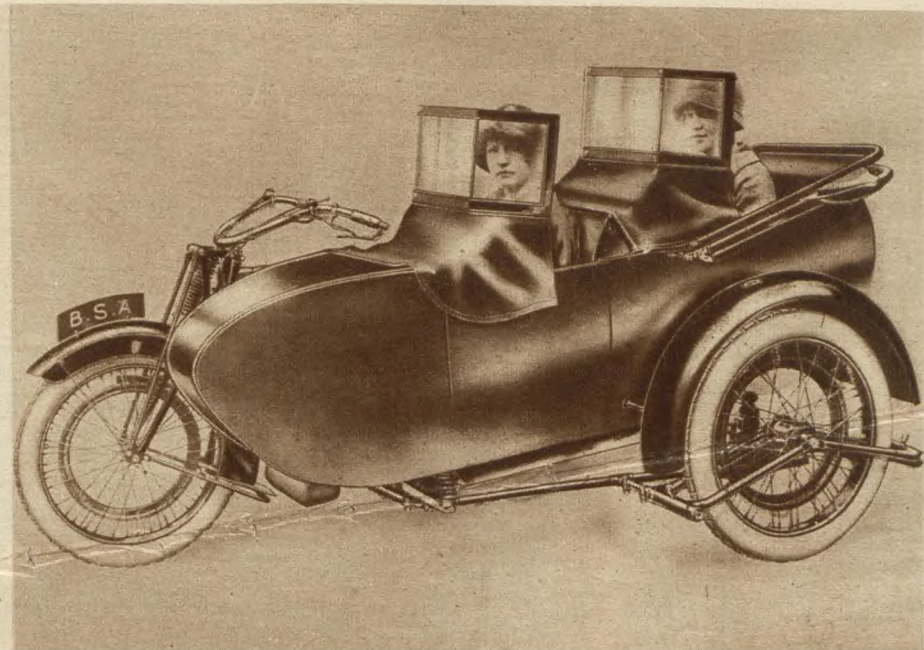
Światowy rekord Polski. P. Halina Konopacka zdobyła w Warszawie nowy rekord światowy w rzucie kulą na 34 m 15 cm.

Ag. fot. „Światowida”.

Nowy tor motocyklowy w Krakowie. Zdjęcie nasze przedstawia komisję miejską wraz z komitetem krakowskiego klubu sportowego „Cracovia”, z prezesem dr. Cetnarowskim (X) na czele, na boisku przy budowie toru motocyklowego.

Ag. fot. „Światowida”.

Nowy typ motocyklu. Statystyka wykazuje w ostatnich czasach ogromny wzrost motocyklów w Europie. Dzieje się to w znacznej mierze, dzięki coraz to nowym ulepszeniom przyłączonego do motocyklu siedzenia. Zdjęcie nasze przedstawia nowy typ amerykańskiego wynalazcy, który już i na ulicach miast polskich się pojawia.

OGRÓD BOTANICZNY W KRAKOWIE.

Jednym z najstarszych i najpoważniejszych instytutów pomocniczych czci-godnego Uniwersy-tetu Jagiellońskiego w Krakowie jest Ogród Botaniczny przy ul. Kopernika. Zało-żony został ku schył-kowi niezależnego bytu pierwszego Pań-stwa Polskiego a mia-nowicie w r. 1785. W połowie następne-go stulecia miał swój świetny okres rozwo-ju, kiedy jego kierow-nikiem był wybitny polski botanik War-szewicz, którego pom-nik dzisiaj stoi w o-grodzie. Z końcem ubiegłego stulecia nastąpiła druga doba rozkwitu tej instytucji za rządów żyjącego jeszcze dzisiaj w sę-dziwym wieku, pro-fesora Józefa Rosta-fińskiego. Wtedy to obok kontynuowania kultury roślin krajo-wych powstała tu obecna palmiarnia, którą w aby niekrępowała wzrostu palm, do najpiękniejszych państwowych przyczyni się znaczniejszą, niż do-bieżącym stuleciu dwukrotnie musiano podwyższać, okazów europejskich palmiarni należących. Rząd

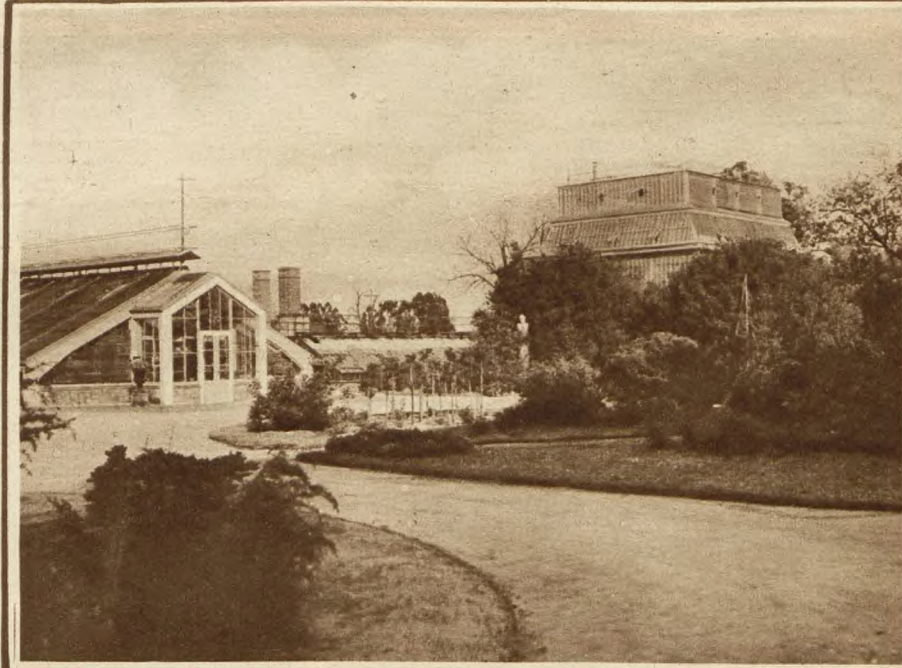

Widok z środkowej części Ogródu Botanicznego; na pierwszym planie staw z wyspą, na której rośnie okaz *Taxodium distichum*, na tylnym planie olbrzymi dąb.

Ag. fot. „Światowida”.

austrjacki w ostatnich latach przedwojen-nych począł kra-kowski Ogród Bota-niczny zaniedbywać. Skutkiem tego przy-chodziło tu nawet do poważnych ka-tastrof, jak naprzy-kład w r. 1903, kiedy jedna ze szklarni zawaliła się pod ciężarem śniegu. W obecnych czasach pod zarządem pro-fesora Szafera, mimo szczupłej dotacji rzą-dowej, ogród roz-wija się normalnie i wraz z przylega-jącym do niego Ob-serwatorium astro-nomicznym jest nie-tylko celem prze-chadzek krakowian, ale i jedną z naj-ważniejszych placó-wek nauki polskiej. Spodziewać się nale-ży, że rząd nasz, po osiągnięciu równo-wagi budżetowej i po sanacji finansów państwowych przyczyni się do

tychczas dotacją, celem rozszerzenia ogrodu.

Widok przy wejściu do Ogródu; na prawo podwyższona w r. 1925 palmiarnia, na lewo pawilon z basenem dla Victoria regia.

Ag. fot. „Światowida”.

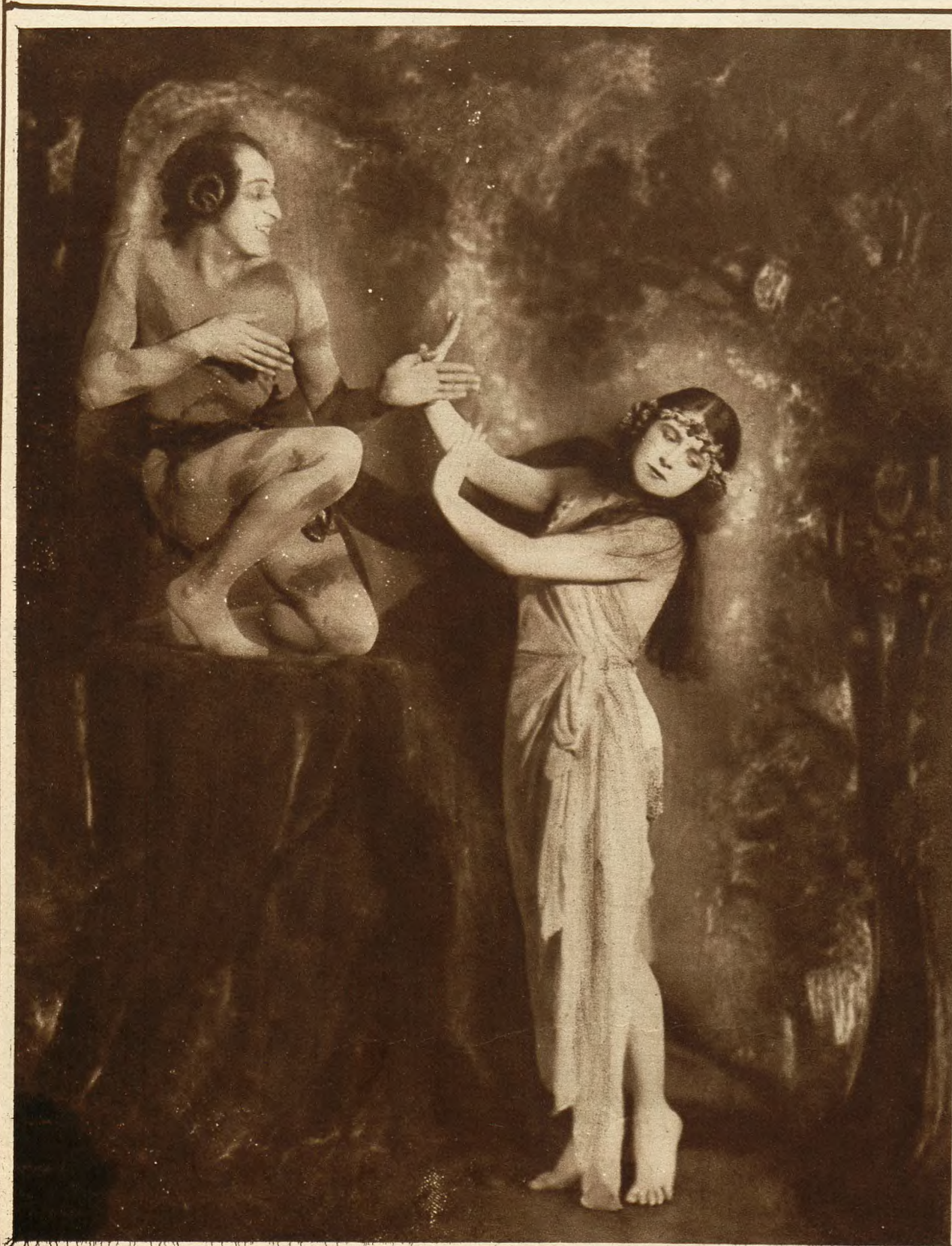
Najwyższa palma, *Livistona chinensis*; wysoka na 19½ m. uchodzi za naj-wyższy okaz palmy cierplarnianej w Europie.

Ag. fot. „Światowida”.

Alpinarium (okazy roślin, rosnących w górach) na tle gmachu Obserwatorium astronomicznego.

Ag. fot. „Światowida”.

NOWOŚCI BALETOWE.

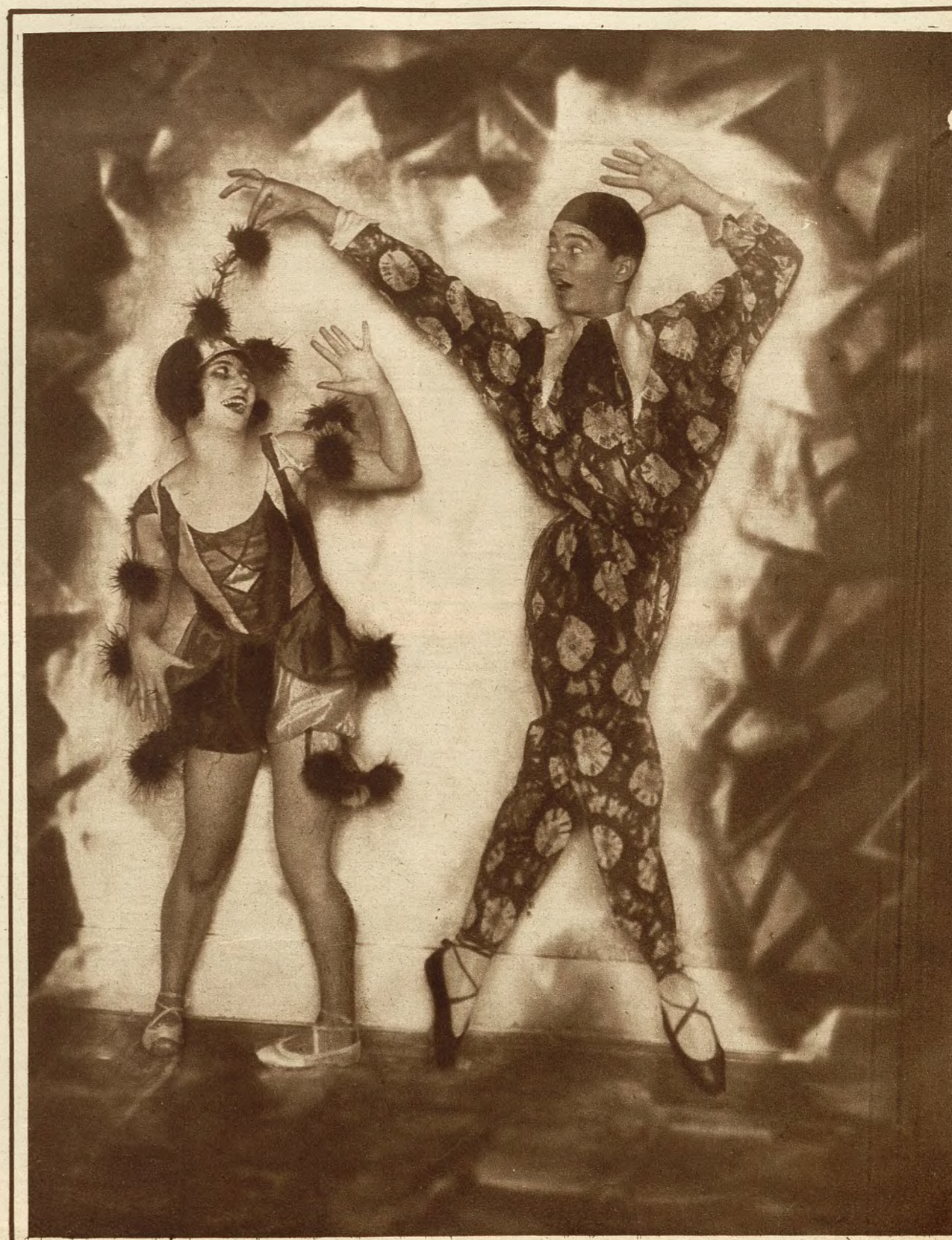
„Chińczyk” Władysława Karneckiego w Operze Państwowej Budapeszteńskiej.
Fot. Veres, Budapeszt.

Na lewo u góry: „Królowa i błazen nadworny”. Scena z baletu Opery Państwowej w Budapeszcie z pp. Zoltaną i Kindlowem.
Fot. Veres, Budapeszt.

Na lewo u dołu: „Faun i Nimfa”. Duet taneczny pp. Ardel i Karneckiego w Operze Państwowej w Budapeszcie.
Fot. Veres, Budapeszt.

Na prawo u góry: „Daphnis i Chloe”. Balet w Teatrze Wielkim w Warszawie (pp. Dąbrowski i Szmolcówna).
Fot. MalarSKI, Warszawa.

Na prawo u dołu: „Harlekinada”. Duet taneczny Zoltany i Kindlowa w Państwowej Operze w Budapeszcie.
Fot. Veres, Budapeszt.

SŁAWNE GALERJE SZTUKI: ERMITAŻ.

Sala z relikwiami rosyjskiego świętego i bohatera narodowego Aleksandra Newskiego (1220—1263). Russ-Photo.

Galerja rzeźb. Na pierwszym planie rzeźby słynnego włoskiego mistrza Antoniego Canovy (1757—1822). Russ-Photo.

Fragment sali egipskiej. Starożytny posąg bogini Izdy. Russ-Photo.

turalności“ Rosjan. Wzorem dla Ermitażu były zbiory drezdeńskie, wiedeńskie i madryckie. Jak absolutni królowie hiszpańscy w swoim madryckim Prado, stworzyli, najdalej na północny wschód wysuniętą, placówkę sztuki. Stąd przychodzi naprzykład szczególne zamiłowanie do zbierania starych ryszunków i zbroi, które w Ermitażu istotnie są równie wspaniałe jak w Prado reprezentowane. Odmienność charakteru musiała z konieczności przybrać petersburskie zbiory malarstwa. Prado madryckie jest jedyną w swoim rodzaju, najbogatszą na świecie galerją sztuki hiszpańskiej, bo rozwinęła się ona na tamtejszym gruncie tak bogato — petersburski Ermitaż nie mógł oczywiście mieć tego rodzimego charakteru, bo malarstwo rosyjskie prawie wówczas jeszcze nie istniało. Stąd zbiory obrazów mają tu charakter eklektyczny, ze szczególnym uwzględnieniem Rubensa i innych malarzy, odpowiadających swym charakterem barokowemu upodobaniu XVIII. stulecia. Rzeźba i przemysł artystyczny, n. p. porcelana są w Ermitażu podobnie dorywczo, chociaż

Hala ze biorami zbroi. Na pierwszym planie pełny ryszunek Wolfganga hr. Neuburga z w. XV. Russ-Photo.

Od czasów Piotra Wielkiego Rosja carska zewnętrznie się europeizowała. Pozostaje w gruncie rzeczy wierną dawnemu wschodniemu barbarzyństwu, postępując w myśl bizantyńskich metod względem swoich rdzennych poddanych, a tembardziej wobec podbitych obcoplemieńców, na zewnątrz usiłowała sobie nadać pozory państwa europejskiego, kroczącego równo z powszechnym postępem kultury. Jednym z najbardziej manifestacyjnych objawów tego postępowania było zakładanie muzeów, które w XVIII. w. w całej Europie stały się najwyraźniejszym dowodem „kulturalności“ absolutystycznych władców. W ten sposób powstały i w stolicy Rosji zbiory Ermitażu (Ermitage), którymi szczególnie opiekowała się później Katarzyna II., wobec zagranicznych postępców podtrzymująca celowo opinię „kul-

Zewnętrzny widok Ermitażu. Russ-Photo.

bardzo obficie, nagromadzone. Po wybuchu pierwszej rewolucji rosyjskiej w 1916 r. Ermitaż już był zagrożony jako pamiątka carskiego panowania. Ale niebezpieczeństwo grabieży i zniszczenia istotnie groźnym stało się dopiero za pierwszych rządów bolszewickich, które z nienawiścią do caratu połączyły także nienawiść do kultury wogóle. Dopiero w ostatnich dwóch latach, gdy rząd bolszewicki wszedł na drogę ratowania tego, co jeszcze nie zostało zniszczone, dla imponowania światu bolszewicką kulturą, i Ermitaż jest już troskliwie konserwowany i wraca do dawnego znaczenia wśród europejskich zbiorów. Mimoto ucierpiały zbiory w czasie zamieszek w pierwszych latach rewolucji bolszewickiej. W Ermitażu znajduje się niewątpliwie wiele dzieł sztuki i pamiątek historycznych, wywiezionych lub zrabowanych z Polski.

Z PRZEŁOMOWYCH DNI W POLSCE.

Dwór w Ożarowie pod Warszawą, gdzie była główna kwatera wojsk części garnizonu poznańskiego, które podsunęły się pod stolicę. Na szczęście nie przyszło do bratobójczych walk. Garnizon poznański po uspokojeniu się stolicy i ukonstytuowaniu się nowego rządu wrócił do miejsca swego stałego pobytu.

Ag. fot. „Światowida“.

Na polu Mokotowskim odbył się przegląd wojsk, które po wypadkach warszawskich wróciły do swych miejsc stałego stacjonowania. Zdjęcie nasze przedstawia szefa komisji likwidacyjnej tych wypadków gen. Żeligowskiego (1) na defiladzie tych wojsk w otoczeniu gen. Wróblewskiego (2) i Tokarzewskiego (3) oraz adjutanta Marsz. Piłsudskiego, płk. Wieniawy-Długoszewskiego (4).

Ag. fot. „Światowida“.

Premier p. K. Bartel zaniemógł na zapalenie gardła, mimo to jednak nie przerwał urzędowania, a tylko w wolnych od niego chwilach odpoczywa w ogrodach siedziby Rady Ministrów.

Ag. fot. „Światowida“.

W Poznaniu odbyło się uroczyste powitanie wojsk części tamtejszego garnizonu, wracających z Warszawy. Zdjęcie nasze przedstawia marszałka Senatu Trąpczyńskiego (X) w towarzystwie gen. J. Hallera (na prawo) i kom. miasta płk. Bukowieckiego i b. min. Osieckiego (na lewo) biorących udział w tem powitanii.

Ag. fot. „Światowida“.

Głodomór w Cyrku warszawskim. I nasza stolica ma głodomora, popisującego się tą modną dzisiaj „sztuką“. Jest nim 23-letni Alfred Morrano, z zawodu artysta widowiskowy, którego zamknięto w osobnej klatce szklanej, gdzie będzie pozostawał pod obserwacją.

Ag. fot. „Światowida“.

Pierwsza promocja Anglosasa. W auli Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie odbyła się promocja p. Rose, zasłużonego kierownika krakowskiej Y. M. C. A. na doktora filozofii (X). Promował go prof. Kot (1), przy udziale rektora Łosia (2) i prof. Estreichera (3).

Ag. fot. „Światowida“.

Rozdział I.

Początek wielkiego dramatu Marokka.

I.

Major Jose de Llana wypił jeszcze jedną szklanke limonady i wytrzeźwiał zupełnie. Po raz wtóry przebiegł szybko oczyma list anonimowy, jaki mu przed chwilą w sposób dość tajemniczy doręczono:

„Pan Major de Llana... Szef sztabu dywizji gen. Navarro w Melilla...”

W tej chwili żona pańska znajduje się w swej sypialni w czułym sam na sam z jednym z waszych egzotycznych gości. Należy pośpieszyć natychmiast i wejść od strony parku. Skoro Pan sprawdzi wiarygodność tej mojej informacji, nie trudno będzie mu się domyśleć, kto skradł papiery, schowane w pańskim biurku i potem je w parku podrzucił.

Życzliwy przyjaciel...”

Major otarł sobie kroplisty pot z czoła. Nagle wzdrygnął się, jak człowiek, zbudzony z przykrego i męczącego snu, bo w sąsiednim pokoju zabrzmiała kaskada krzykliwego śmiechu pijanych kobiet i mężczyzn. W drzwiach stanął gospodarz, kapitan artylerji de Martine. Z uśmiechem podszedł do majora, który tymczasem dyskretnym ruchem ukrył list w kieszeni...

— Cóż to kochany przyjacielu?... Pograżyles się w kontemplacyjnych rozważaniach, gdy my tam szalejemy?...

— Przepraszam cię Filipie, ale muszę już iść. Dostałem bardzo pilną wiadomość... rozkaz... — zaczął się bezradnie. Kapitan Filip de Martino spojrział na niego z niedowierzaniem:

— Przecież nikt tu do mego domu teraz nie przychodził... Ale ty pobladłeś... Co ci się stało?...

— Eh nic. Wytlómaczę ci później... Być może, że... za godzinę powrócę. A zatem do widzenia mój drogi. Najlepiej nie mów nic towarzystwu... Znikam po angielsku... Zabaw Zu...

— Zauważaj zniknięcie. Zauważaj... Jesteś duszą naszych zabaw. Zu się rozplacze i zrobi mi scenę. Ta dziewczyna szaleje za Tobą... Ale nie zatrzymuję cię. Wiem, że musisz mieć ważne powody. Jedź Jose i wracaj czempredzej...

... Willa kapitana de Martino leżała w najwyższej części miasta... Major usiadł obok szofera i naglił do pospiechu... Auto popędziło jak szalone wśród palm i laurów drzemących. Poprzez uśpione uliczki Melilli...

Przez głowę de Llany przebiegały tysiączne sprzeczne myśli. Kiedy zaczął czytać anonim, uznał go w pierwszej chwili za niesmaczny żart, jakim się na świecie „życzliwi bliźni” bawić lubią. Lecz aluzja do zniknięcia papierów, stawiała sprawę w innym świetle... Lekkomysłny de Llana zabierał często ważne papiery sztabu z biura do domu, bo wolał popołudniu pracować w swym wygodnym, luksusowo urządzonej gabinecie, niż w koszarowej izbie budynku komendy dywizji...

Aż jednego ranka, wróciwszy z hulanki, zauważył, że klucz się z trudem obrócił w zamku biurka. Tknięto go złe przecucie... I rzeczywiście... Teczka z dokumentami zniknęła. Przez dwa dni pościł się z myślą, by wyznać wszystko generałowi Navarro, a potem... choćby sobie palnąć w łeb... Trzeciego dnia, gdy był już zdecydowany na wszystko i nie sposób było rzecz dalej tać, znalazł cenną teczkę w parku, przed oknami swego gabinetu... Wszystkie papiery leżały w niej poprzewracane wprawdzie, ale nie brakowało ani świstka... Major uspokoił swe sumienie przypuszczeniem, że widocznie

A. MARCZYŃSKI

SIOSTRA CARMEN

złodziej nie znalazłszy upragnionej gotówki, teczkę z dokumentami, dla niego bezwartościowymi, porzucił... Wmawiał więc w siebie, że teczka leżała sobie spokojnie trzy dni przed oknami jego pokoju, a on, ani nikt ze służby tego nie zauważył...

Powróciły tedy papiery, mapki, dokumenty na swoje miejsce do kasy żelaznej w komendzie dywizji i o zjściu nie wiedział nikt...

Nawet Carmen...

A jednak tę tajemnicę zna ktoś i niedwuznacznie rzuca podejrzenie na jego żonę... Zmeł w zębach ordynarne przekleństwo i kazał spieszyć jechać. Auto wpadło w szeroką aleję, potem skręciło w przecznice... zwołniono. Poleciał stanąć zdala od muru, park okalającego... Namyslił się... Rzucił szóferowi rozkaz:

— Zamknij motor... Wyciągnij kluczyk i za mną... Milczący, rosły szofer pospieszył za nim. Major lubiał tego człowieka. Chociaż służył u niego dopiero od dwóch miesięcy, jednakże orjentował się świetnie. W lot odgadywał każde życzenie swego porywczego chlebowdawcy. Carmen przeciwnie nie lubiała nowego szofera, za tę twarz ponurą i mruklawe usposobienie, lecz to można było usprawiedliwić, znając jego przejęcia. Jan, a raczej Iwan, był dawniej podoficerem w jednej z dywizji sybirskich... potem walczył pod Wranglem i jak bardzo wielu rozbitków

rys. A. Żmuda.

Runął z wściekłością w drzwi...

armji wranglowskiej oparł się aż w północnej Afryce... W Melilla... Trzeba jednakże przyznać, że trudno było sobie wyobrazić idealniejszego szofera, troskliwszego mechanika...

Doszli do furtki w murze. Major zauważył ze zdziwieniem, że klucz jego do zamku nie wchodzi... Zgrzytnął z wściekłością zębami... Mruknął półgłosem:

— Aha. Ptasek w gniazdku... Klucz został od wewnątrz...

Bez dalszego namysłu wspiał się na mur i wkrótce dwie postacie, cicho jak duchy, posuwały się wśród milczących palm w stronę pałacu.

Po chwili zamajaczył przed nimi ciemny budynek. Linja drzew kończyła się. Dzielił ich tylko strzyżony trawnik i klomby kwiatów. Major zastanowił się trochę... A jeżeli anonim okaże się oszczerstwem? Co sobie szofer pomyśli?

Pochylił się do jego ucha:

— Zostaniesz tutaj i zaczekasz na mnie. Gdybym zawołał, przybiegniesz. Zrozumiano?

Ponury Jan kiwnął obojętnie głową.

W kilkunastu skokach dopadł major ściany pałacyku i zaczął się wzdłuż niej posuwać. Tak dotarł do schodów kamiennych, wiodących na taras przed sypialnią i buduaem żony. Usiadł na stopniu i szybko zzuł trzewiki, poczem cicho zakradł się pod szklane drzwi. Nie były szczelnie zamknięte, ale poza niemi znajdowały się drugie drewniane drzwi — okienica. Leciuteńka smuga światła na progu wskazywała, że w pokoju się świeci. Rozmawiano tam półgłosem. Major nadstawił ucha, przykładając głowę aż do deski.

Teraz mówiła Carmen. Doleciały go wyraźnie słowa:

— Raz jeszcze panu powiadam, że to jakaś mistyfikacja. Absolutnie do pana nie telefonowałam. Co za pomysł? Wogóle, jak się pan tu dostał?

— Senora daruje, ale jestem zbyt poważny, by ze mnie kpić w ten sposób. Dostałem się przez park z pomocą klucza, który mi pani dzisiaj przysłała...

— Ja? Panu klucz?

— Coraz lepiej. Dzisiaj rano zadzwoniła pani do mnie do biura. Poznałem od razu pani głos czarowny i serce mi zabiło z radości. Powiedziała pani: „Czekam cię o 12 — w nocy w mym buduarze. Mąż jest proszony do kapitana de Martino. Przejdziesz przez park, klucz ci pošylam.” Chciałem dziękować za to szczęście, ale połączenie przerwało. Widocznie powiesiła pani słuchawkę. W godzinę później znalazłem na mem biurku przyniesioną przez któregoś z urzędników kopertę, a w niej klucz i chusteczkę. Tę oto. Czy to nie pani chusteczka? Pachnie tą samą perfumą, której pani używa...

Chwila ciszy. Serce waliło majorowi jak młotem. Teraz rozpoznał głos intruza. Tak, to był napewno szejek Abd el Krim, zastępca dyrektora administracji krajowej strefy Melilla. Co prawda, raczej byłby się major mógł spodziewać, że gościem jego żony będzie znany z urody siostrzeniec szejka, Ali.

I znów zabrzmiał głos kobiety:

— Rzeczywiście chusteczka jest moją, ale nie pojmuję doprawdy. Nie, to jakaś niecna intryga. Co pana uprawnilo jednak przypuścić...

— Senora Carmen. Czyliż nie zapewniałem pani wielokrotnie o mej wielkiej miłości do pani?

— Radziłam panu wyrzec się wszelkiej nadziei...

Tak mówi każda kobieta z początku, ale po dzisiejszym zaproszeniu, po przysłaniu mi tego klucza zrozumiałem, że serce pani bije dla mnie. Zresztą oczekiwała mnie pani...

— Co?...

— Ależ naturalnie. Oto cały pokój tonię w w kwiatkach. Wszędzie unosi się zapach tej pięknej perfumy. Wdycham go aż do zawrotu głowy... Drzwi na terasę były przymknięte, a pani wyczekiwała w tym fotelu niecierpliwie. Nadsluchując pod drzwiami przed chwilą słyszałem wyraźnie pani westchnienie: „Czemuż nie przychodzisz.”

— To kłamstwo! Zdawało się panu...

— Senoro. Układny Europejczyk nie przeczy kobiecie, nawet gdy wie, że ona kłamie. Ale ja jestem tylko Rifem, powleczonym cieniutką warstwą waszej kultury czy obłudy. Ja słyszałem te słowa zbyt wyraźnie... chyba, że pani czekała na kogo innego. Ha!

— Jak pan śmie! Proszę natychmiast wyjść, albo wszystko opowiem mężowi...

— Mężowi? Pani go nienawidzi. Pani wie dobrze, że on całe noce łajdaczy się z pierwszą lepszą dziewczką uliczną. Pani wie, że on kocha tylko pani posag i dlatego tak pragnął się z panią ożenić.

Major chciał już pchnąć drzwi i skoczyć do oczu Arabowi, ale wstrzymała go ciekawość usłyszenia jeszcze czegoś więcej... Męski głos ciągnął:

— A zresztą, senoro, mąż pani sam mnie wprowadził do swego domu i pozwolił mi flirtować z panią. Pani nie wie jako niewiasta, że idzie tu o bardzo wielką grę polityczną. Ja jestem potrzebny panu majorowi, generałowi Navarro i Hiszpanji całej.

— Niech się pan do mnie nie zbliża, bo zadzwonię na służbę.

— Nie bądź dzieckiem Carmen. Przyszedłem na twe wezwanie i musisz być moją. Musisz...

Major usłyszał jakby łoskot przewracanego krzesła. Runął z wściekłością w drzwi. Rozwarły się szeroko roztrącone oddrzwia okiennic. W głębi pokoju krępy Arab trzymał w stalowym uścisku kobietę i zasypywał jej twarz gradem gorących pocałunków. Prawa jego ręka krepowała jej obie dłonie, lewa obejmowała silnie wiotką kibić.

Dwaj mężczyźni samce zwarli się z sobą jak tygrysy. Silniejszy Rif byłby zdusił Hiszpana, gdyby nie pomoc olbrzymiego szofera, który wpadł z terasy do pokoju.

Ciąg dalszy nastąpi.

R O Z M A I T O Ś C I.

Fabrykacja tuniskich tkanin. Wysoką cenę wśród amatorów egzotycznych tkanin cieszą się ręcznie wyrabiane makaty tuniskie. Zdjęcie nasze przedstawia taki warsztat na podwórzu starego domu w Kairouan w Tunisie.
Jacques Boyer, Paris.

Najmodniejsze lalki paryskie. Rozpowszechniona obecnie moda lalek i pajaców, z artystycznym nieładem rozrzuconych po eleganckich buduarach, wywołuje ciągle nowe pomysły. Nasze zdjęcia przedstawiają najnowsze „kreacje” paryskie w modnej tam pracowni emigranta rosyjskiego Łazarskiego. Pierwsze zdjęcie przedstawia „bolszewika”, drugie „Colombine”.

Ag. de la Presse Illustrée.

Triumf roto-statku. Słynny wynalazek Flettnera zdaje się posiadać istotne znaczenie. Statek rotorowy „Baden-Baden”, przebywszy z Europy do Ameryki ogółem 6.400 mil morskich, mimo burz, po drodze zawitał szczególnie do portu w Nowym Yorku.

Fot. R. Sennecke, Berlin.

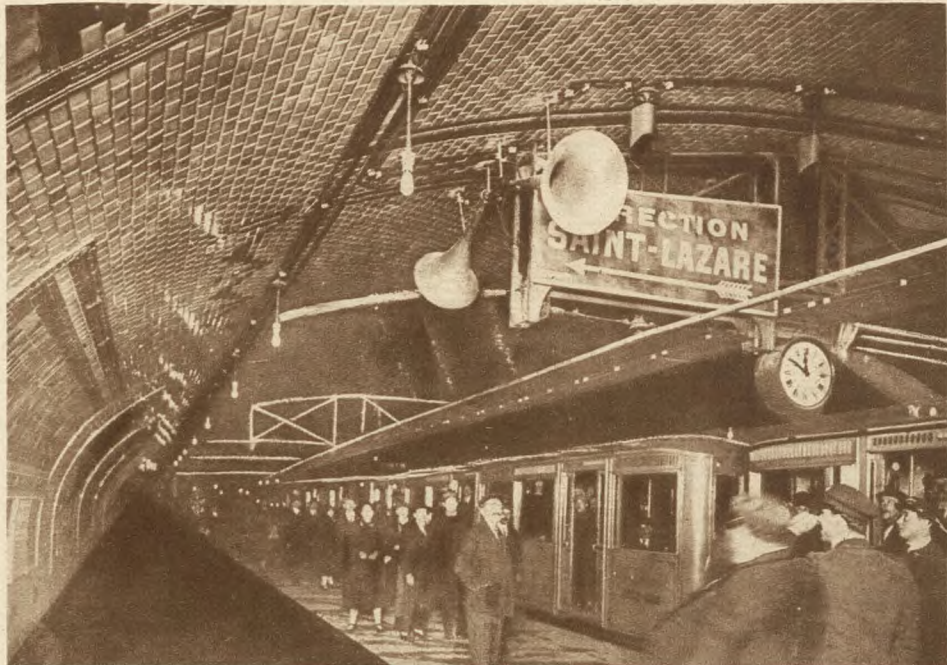

Fotografia iskrowa. Z dokonywanych obecnie prób przesłania fotografii iskrowo, najsensacyjniejszym było przetelegrafowanie fotografii z Londynu do Nowego Yorku na odległość trzech tysięcy mil. O wynikach tej próby sąd można wydać, porównawszy oryginalne zdjęcia londyńskie (u góry) z radiowymi ich reprodukcjami nowojorskimi (u dołu). Fot. Sport & General Press Agency, London.

Chińskie dziennikarstwo w czasie wojny domowej. Ustawiczne wojny domowe w Chinach przyczyniają się do rozwoju dziennikarstwa, co zresztą jest nietylko chińskim objawem... zdjęcie nasze przedstawia drukarza chińskiego, przeglądającego dopiero co z pod prasy wyszły „dodatek nadzwyczajny” o nowych epizodach tych walk.

Jacques Boyer, Paris.

Megafony na paryskich dworcach. Praktyczną nowość wprowadzono na paryskich dworcach zarówno nadziemnych kolei, jak i słynnego podziemnego „metro”. Oto zamiast wywoływania pociągów przez funkcjonariuszy kolejowych umieszczone są megafony, które daleko wyraźniej udzielają wskazówek.

Fot. Atlantic, Berlin

Wystawa kotów w Paryżu. W Paryżu istnieje osobny klub hodowców i amatorów kotów. Na tegorocznej jego wystawie publiczność miała sposobność oglądania istotnie ciekawych okazów tych zwierząt, które we Francji szczególnie cieszą się upodobaniem.

Fot. Meurisse, Paris.

KREM DAEVERS'a
FASCINATA
WYDELIKATNIA CERE

134

Można być oszczędnym a mimo to nie odmawiać sobie w domu tego, co upiększa życie. Placek domowego wyrobu, postawiony na stół w niedzielę, odszkoduje za rozliczne inne ograniczenia, kosztuje zaś naprawdę niedużo. Nie traci się na to nawet tak drogiego skądinąd czasu, gdyż z Dra. Oetkera prosiem do pieczenia „Backin” pieczenie idzie łatwo, szybko i nieza — wodnie. Książeczka z przepisami Dra. Oetkera, którą nabyć można w składach bezpłatnie, zawiera rady i gotowe recepty na sporządzenie pożywnych a zdrowych pieczyw wszelkiego rodzaju.

CASCARINE LEPRINCE
LECZY PRZYCZYNNY I SKUTKI
ZATWARDZENIA

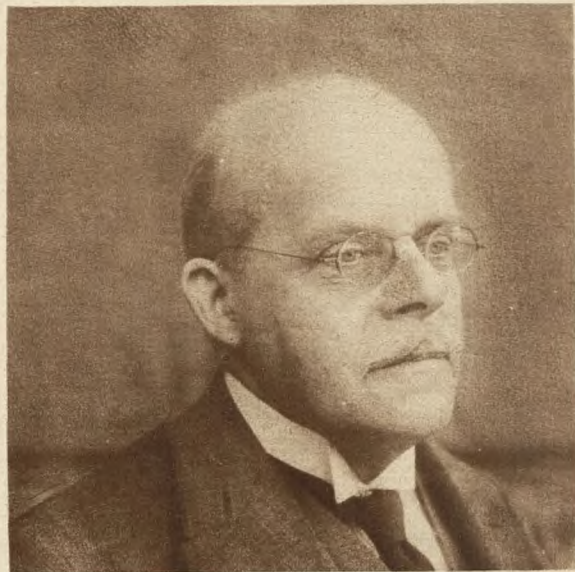
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

36

|| CZYTELNIKÓW I PRZYJACIÓŁ

»ŚWIATOWIDA«

|| UPRAŞAMY O POWOŁYWANIE SIĘ
PRZY ZAKUPACH NA OGŁOSZENIA
»ŚWIATOWIDA«

Nowy rząd w Niemczech. Po upadku gabinetu dr. Luthra, po dłuższym przesileniu ministerjalnem, nowy rząd Rzeszy niemieckiej utworzył znany polityk centrowy dr. Marx, były premier i b. kontrkandydat Hindenburga przy wyborze na prezydenta Rzeszy niemieckiej.

Fot. Atlantic, Berlin.

Przyrodolecznicze dyetetyczne
Sanatorium „Koro“

Skolimów pod Warszawą, telef. 20.

Metoda J. Schrotha (sucha dyjeta, kocowanie, wino) w ciężkich, chronicznych chorobach, zlej przemiany materji. — Metoda Dra Möllera t. z. głódówka i Dra Guelpa dyjet. przeczyszczająca, również w chronicznych chorobach, przy słabszem sercu i krótszym kursie leczenia. — Metoda Dra Heyga w chorobach serca. Leczenie ziołami, jednocześnie z kuracją Dra Möllera i Dra Guelpa.

137

Prospekt na żądanie w *Sanatorjum lub Warszawa, ul. Czackiego 16 m. 18. Tel. 246, 20.*

Czekolada

E. Wedel

135

Najlepsze

Pulsa
środki do pielęgnowania
zębów

140

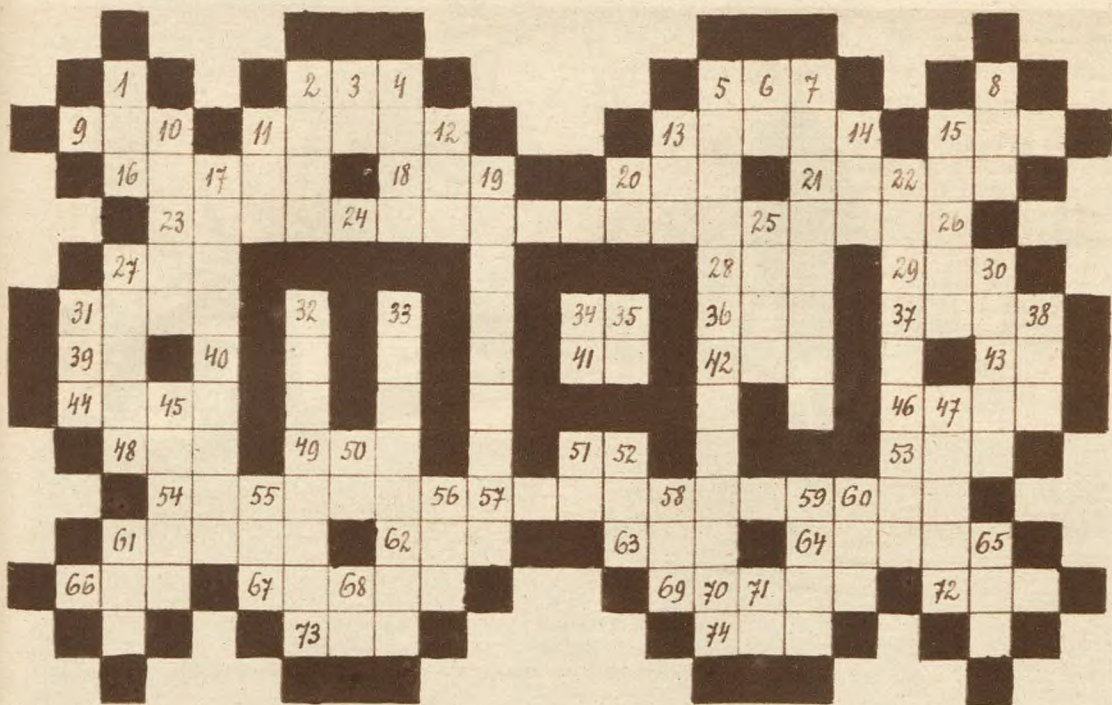

„Światowidem” na Bielany. Tradycyjna wycieczka Krakowian w Zielone Świąta do pobliskiego klasztoru O. O. Kamedułów na Bielanych i tego roku miała wielu uczestników, nie zniechęconych niepewną pogodą. Zdjęcie nasze przedstawia statek „Światowid”, wypełniany się wycieczkowiczami, na placu Groble na tle katedry i Zamku na Wawelu.

Ag. fot. „Światowida”.

Zagadka krzyżykowa.

Ul. p. Sławnicki.

W każdy kwadrat tej figury należy wpisać jedną literę tak, aby powstało 86 wyrazów, których znaczenie oraz sposób odczytania niżej podajemy. Końiec każdego wyrazu oznacza albo czarne pole, albo liczbą porządkową słowa idącego w tym samym kierunku.
Za trafne rozwiązanie niniejszej zagadki redakcja „Światowida” przeznaczona w drodze losowania:

efektną robotę ręczną.

Rozwiązanie zagadki należy nadsyłać do dnia 5. czerwca br. wraz z załączonym kuponem.

Znaczenie wyrazów:

Wyrazy poziome:

2. Przekop ziemny. 5. Drap. zwierzę. 9. Termin sportowy. 11. Pongła. 13. Zespół taneczny. 15. Pożyteczne zwierzę. 16. Poeta warszawski. 18. Część twarzy. 20. Zamek. 21. Ziomek. 23. Łan. 24. Świetny (znamięnity). 25. Półwysep chiński. 27. Widmo. 28. Bózek grecki. 29. Nazwa zakonników włoskich. 31. Szkodzi. zwierzątko. 34. Miasto we Francji. 36. Tamci. inaczej. 37. Wyspa hebrajska. 39. Namul. inaczej. 41. „Święty” w skrócie, w obcym języku. 42. Ozdobna roślina. 43. „W” w jęz. obcym. 44. Produkt ziemny. 46. Część domu. 48. Archeolog włoski XIX. w. 49. Zamek. 51. Rzeka w Inflantach. 53. Pocziwi. 54. Prezes ministrów. 57. Ustawa organiczna państwa. 61. Prędkość. 62. Przyrząd sportowy. 63. Pyłajnik, wspan. 64. Znamienity, wiadomy. 66. Bóstwo greckie. 67. Miejsce którym się wjeżdża. 69. Wygrana na oterji. 72. Bogini grecka. 73. Gatunek piwa. 74. Ptak stepowy.

Wyrazy pionowe:

1. Zmiana w winie. 2. Rzym, w języku obcym. 3. Tamten. 4. „Kiedy” po niem. 5. Raciowe zwierzę w 1. mn. 5. Spółgłoska, fonet. 7. Imię żeńskie. 8. Pukiel włosów. 10. Miasto w Tunisie. 11. Wyborny napój, w 2. przyp. 1. mn. 12. Damskie okrycie, na szyję. 13. Mały statek. 14. Pierwiastek metaliczny. 15. Spółgłoska, fonet. 17. i rzyglający się. 19. Nazwisko wybitnego ministra polskiego. 20. Spójnik, skróć. 22. Określenie. 25. Smaczny napój. 26. Sztuka po łac. 27. Otwór w skale. 28. Mąż stanu, inaczej. 30. Gdzieś indziej, po łac. 31. Pokój, inaczej. 32. Miasto w Małopolsce. 33. Noże u pługów. 34. Ton muzyczny. 35. Nazwa tonu. 38. Wyraz receptowy. 40. Miasto w Egipcie. 45. Miazga. 47. Wiadoma, inaczej. 50. Grecka litera, fonet. 51. „Do” w jęz. obcym. 52. Owad, wspan. 55. „Kipi” wspan. 58. Trzy spółgłoski. 58. Trzy różnobarwne spółgłoski. 59. „Zgodzi się” inaczej. 60. Zamek wspan. 61. Bóstwo egipskie. 65. Znak chem. 68. „Do” po włosku. 71. On, w obcym języku, na wspan.

Trafne rozwiązanie nadesłali:

O. Handiak, Kalisz. St. Mirowski, Kraków. K. Stasiński, Poznań. J. Kasprzykiewiczowa, Łuck. St. Koczura, Tczew. St. Hoffmanowa, Toruń. St. Małachowska, Drohobycz. Bekielski, Suwałki. K. Guzik, Tomaszów. Br. Morawski, Katowice. Lenka, Sianki. A. Słabczyński, Lwów. J. Kwiekowa, Dobrzyń. Bittnerowa, Jaworzno. Ka. A. Młyniec, Bolesław. St. Królikowska, Żywiec. M. Racinowska, Warszawa. A. Bahr, Warszawa. P. Rubinstajnowa, Łódź. K. Popkówna, Łódź. J. Fontanówna, Kraków. E. Kargenowa, Poznań. M. Pfiznerówna, Poznań. St. Szeferowa, Zakopane. J. Henneberg, Zakopane. D. Herbstmanówna, Warszawa. Cz. Kozłowski, Warszawa. A. Kotler, Kraków. K. Moszkowski, Warszawa. J. Dyduszyńska, Sambor. „Sfinks”, Łódź. E. Gelbardówna, Warszawa. N. Oleksowa, Nowi Sącz. A. Kuziołowa, Wadowice. W. i D. Kowalczyk, Wadowice. T. Czepp, Wadowice. R. Polakowa, Łódź. A. Micherdziński, Żywiec. R. Sędzimir, Żyrardów. „Peel”, Rembertów. A. Rusinko, Stanisławów. H. Mokrzycka, Drohobycz. St. Szufel, Przemysł. Wiąckowski M. Przemysł. M. Buttner, Siersza-Wodna. J. Ende-równa, Zamoc. W. Boner, Lwów. W. Jaworowska, Żyrardów. J. Oblu-łowicz, Węgierska. Górka, reszta rozwiązań była błędna.

W losowaniu o nagrodę za trafne rozwiązanie zagadki z nr. 19, los padł na p. J. Henneberg, Zakopane, Administracja „Światowida” przesyła nagrodę w postaci piłki nożnej w najbliższych dniach pocztą.

Polskie znaczki pocztowe dla bezrobotnych.

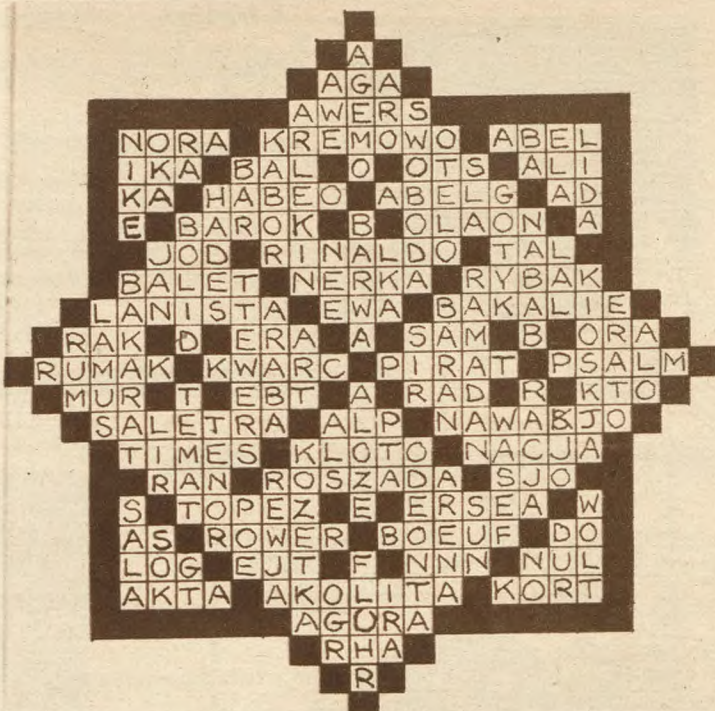

Dla powiększenia funduszu dla bezrobotnych zarząd poczt i telegrafów w Polsce wydał specjalne znaczki pocztowe po 1 groszu jako dopłata do porta listowego. Nowy znaczek pocztowy, który poniżej reprodukuje, pozostawia pod względem wykonania wiele do życzenia. Rysunek mdły jak również kolor znaczka robią bardzo ujemne wrażenie, zwłaszcza jeżeli zestawimy się ze znaczkami na cele humanitarne, wydawane w innych krajach jak np. Austrii, gdzie tego rodzaju znaczki są małymi dziełami sztuki.

Na znaczku polskim 1 groszowym nwidoczniejsza została Ostra Brama w Wilnie.

KUPON do losowania nagrody za rozwiązanie zagadek w nr. 22. z dn. 29. maja 1926 r.

Rozwiązanie zagadki z nr. 19.

Poradnik dla amatorów fotografów.

Chmury w krajobrazie.

W każdym albumie zdjęć amatorskich widuje się setki nieraz ładnych krajobrazów, którym brak tylko . . . nieba, gdyż białego papieru odbitki, wznoszącego się nad horyzontem, nie można nazwać niebem. Nie zawsze chmury są na niebie, gdy krajobraz zdejmujemy — nie zawsze się udadzą, jeśli nawet są w rzeczywistości, najlepiej więc zdejmować bez względu na chmury, a potem osobno je wkopiować. W tym celu zdejmujemy w czasie, gdy po niebie suną całe gromady obłoków, parę zdjęć samych chmur, naświetlając i wywołując je bardzo krótko. Tak mamy zapas negatywów chmurowych. Po skopiowaniu samego „bezczmurnego” krajobrazu wkładamy do ramki negatyw chmurowy, eksponując krótko tę samą kopię pod naszym negatywem.

Przy krótkim naświetlaniu na samym krajobrazie widok chmur się nie odbija, tak że nie trzeba nawet zasłaniać dolnej części płyty wzdłuż linii horyzontu, etc. Można tylko co najwyżej przysłonić dolną część trzymanym przed ramką kartonem, etc. W ten sposób zdjęcia zyskają bardzo wiele, a praca jest minimalna.

Dr. Tad. Cyprian.

Krajobraz. — Kopia oryginalna.

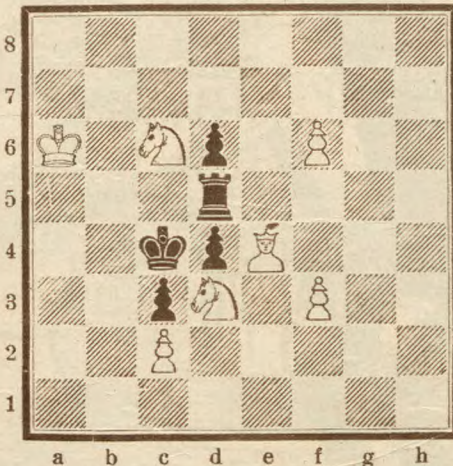
Ten sam krajobraz, chmury wkopiowane.

Dział szachowy.

Pod redakcją Mieczysława Gałuszki.

C. J. Oosterhold (I. nagr. w konk. Good Companion z roku 1922).

Czarne: Kc 4, Wd 5, p.: c 3, d 4, d 6 (5).

Białe Ka 6, Ge 4, Sc 6, d 3, p.: c 3, f 3, f 6 (7).

3-chodówka 7 + 5 = 12.

Mat w 3 posunięciach.

ZNACZKI POCZTOWE

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO UZUPEŁNIENIA ZBIORU!!

	Zł.
2000. Austria 150 znaczków każdy inny	2.—
2004. Belgja 50 znaczków każdy inny	1.50
2008. Bułgaria 50 znaczków każdy inny	3.75
2003. Bawaria 100 znaczków każdy inny	2.25
2010. Czechy 25 znaczków każdy inny	0.40
2013. Danja 30 znaczków każdy inny	1.20
2059. Francja 50 znaczków każdy inny	1.50
2015. Gdańsk 50 znaczków każdy inny	3.75
2061. Holandia 20 znaczków każdy inny	0.75
2064. Hiszpanja 20 znaczków każdy inny	0.75
2049. Islandja 10 znaczków każdy inny	3.—
2036. Europa 100 znaczków każdy inny	1.50
2038. Europa i zamorskie 300 zn. każdy inny	4.50
2054. 1000 znaczków w każdy inny, wiele lepszych	12.—
2042. 50 znaczków w tylko zamorskich każdy inny	1.50
2044. 100 znaczków w tylko zamorskich każdy inny	3.—
2056. Kolonie angielskie 30 znaczków każdy inny	0.75
2050. Kolonie portugalskie 20 znaczków każdy inny	0.90
4001. Arabia 10 znaczków każdy inny egzotyczne	4.—
4940. Argentyna 20 znaczków każdy inny	1.20
4026. Brazylja 20 znaczków każdy inny	0.75
4041. Indo China francuskie 15 znaczków każdy inny	1.50
4034. Nowa Ziemia (New Foundland) 10 znaczków każdy in	2.50
2020. Polska 100 znaczków każdy inny	1.50
396. Hiszpanja wystawa w Madrycie seria 6 sztuk	1.50

NA PORTO ZAŁĄCZYĆ NIE MNIEJ 60 GROSZY.

Szczegółowy cennik ilustrowany znaczków w cenie 1.50 złotych.

Biuro filatelistyczne „Esperantista Filatelejo” Jerzy Krzyżanowski, Łódź, Andrzeja 4.

H U M O R.

U fryzjera.

— Czem mogę służyć?
— Proszę ostrzyżć moją żonę, a mnie włosy zaondulować...

Pociecha.

— Jestem zirytowany... jakiś ptaszek splamiał mi nowiotki cylinder!
— Ej, to fraszka... pocieszaj się pan myślą: coby się to działo, gdyby tak krowy miały skrzydła!...

Zaradny.

— Dziwię się, że w takim stanie opilstwa nie zabierają cię na policję?
— No, zabierają mię, ale puszczejają zaraz.
— A to dlaczego?
— Bo ja się zawsze wylegitymuję biletem wizytowym pana barona...

Rozżalona żona.

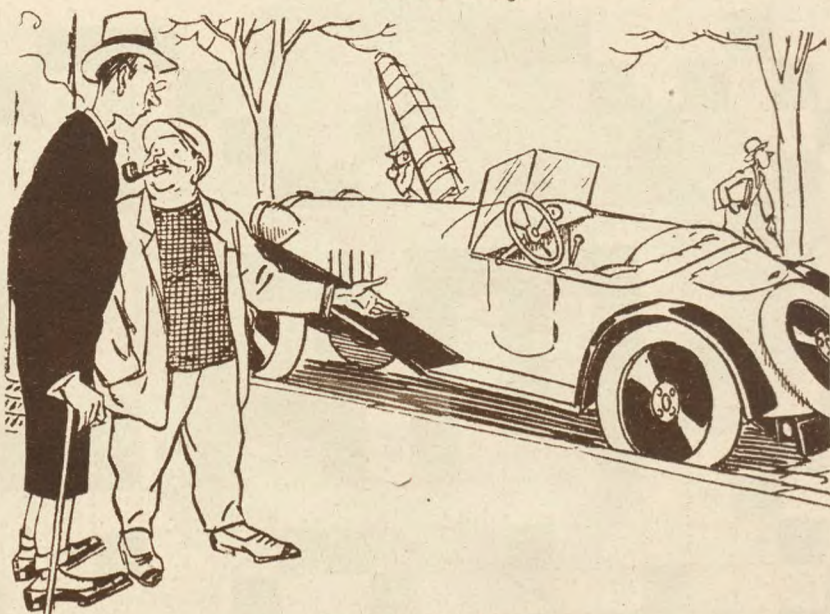
— Ta pani rzuciła na nas, mój doktorze, piorunująco nieżyczliwe spojrzenie!
— Ach, bo ja kurowałem jej męża...
— I nie udało się go panu ocalić?
— Przeciwnie, wyleczyłem go...

Po oficjalnem przyjęciu.

— Ano widać któryś z uczestników dzisiejszego obiadu u pana ministra miał znowu dziurawą kieszeń...

Dobra okazja.

— Maszyna, przebiegająca 130 kilometrów na godzinę, za siedm tysięcy złotych, to przecież prawdziwa okazja!...
— Aha, prawdziwa okazja do skrócenia sobie karku...

Miły higienista.

— Jaką mam dać trumnę: dębową czy metalową?
— Jakaż jest lepsza?
— Metalowe są znacznie trwalsze, ale zato dębowe są bardziej higieniczne...

Antypatyczny osobnik.

— Nie mogę znieść widoku tego indywiduum, który trudni się pakowaniem ludzi...
— Więc to klucznik więzienny?
— Nie, to karawaniarz, pakujący ludzi do trumny.

Używajcie tylko
ANGELUS
PASTY DO ZĘBÓW
Wszędzie do nabycia.

48

PANOWIE!

Najpewniejsze i najlepsze, bezkonkurencyjne higieniczne specj. prezerwatywy, przedwojennej jakości, zupełna gwarancja za każdą sztukę, tuzin 3.—, 4.—, 6.—. Wysyła odwrotnie zupełnie dyskretnie, za pobraniem poczt. lub poprzedniemi nadesł. należnościami

„PERFUMERJA S. FEDERA“, LWÓW,
Sykstuska 7 (dom własny)

Prawdziwe francuskie błony rybne, już znowu są na składzie. Odpowiedzmy udzielamy rabat i 2 wzory z cennikiem 80 gr. w znaczkach pocztowych. Solidni zastępcy poszukiwani. Mądrzy twierdzą! Czynieć dobrze, kupując u Firmy

„PERFUMERJA S. FEDERA“, LWÓW
SYKSTUSKA 7 św.

119

2 świąteczne lub imieninowe placki

deszące się wielkiem uznaniem

Placek mięski

Dra. Oetkera

Placek czekoladowy

Wspaniałe te nadzwyczaj smaczne i pożywne placki udadzą się Pani znakomicie za użyciem Dra. Oetkera proszku do pieczenia „Backin”, według Dra. Oetkera książeczki z przepisami, zawierającej oprócz tego wielką ilość receptów dalszych. — Bezpłatną książeczkę z przepisami Dra. Oetkera nabyć można w każdym składzie, w razie wyczerpania zaś prosimy zażądać wprost od

Dra. Oetkera,

Oliwa.

Premiera Teatru Wielkiego w Warszawie. Ostatnią nowością Teatru Wielkiego w Warszawie była opera Pucciniego p. t. „Gianni Schicchi”. Nasze zdjęcie odtwarza końcową scenę opery z udziałem całego zespołu.

Fot. J. Malarski.

PERFUMY
WODY KOŁOŃSKIE
MYDŁA

**KALIA
JSTE**

PRZODUJĄ W POLSCE
J. & S. Stempniewicz
WARSZAWA POZNAŃ RADOM

Piegi, plamy
usuwa radykalnie
PETUNJA
Prof. W. Paszkowski, Warszawa
Marszałkow 109. 129

MEŹCZYŹNI
cierpiący na niemoc płciową,
otrzymają bezpłatnie moją
książkę o mojem
„Heureka” — wynalazku.
Adres „Patent 310”, Cluj,
Koloszvár (Rumunia),
Postfach 1.
127
OD POŁ WIEKU POWSZECHNIE
ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

**NISZCZY
BRODAWKI
SKÓRY
STWARDNIENIA**
ARAGO
ST. GÓRSKIEGO
WARSZAWA
ODCISKI ŻAŁOŚĆ
WŚCIEK

PRZEZNACZENIE!
Nadesłaj charakter pisma swój
lub zainteresowanej osoby, za-
komunikuj imię, rok, miesiąc
urodzenia, otrzymasz szczegó-
łową analizę charakteru, okre-
ślenie zalet, wad, zdolności,
przeznaczenie. Analizę wysyłam
po otrzymaniu 3 złotych. Oso-
biście przyjmuje od 12—7. Pro-
tokół, odezwy, podziękowania
najwybitniejszych osób stolicy.
58 Psychografolog
SZYLLER-SZKOLNIK
Warszawa, Piękna 25.

WIEDZA TAJEMNA!
Czy chcesz być silnym, energicz-
nym? Chcesz, aby inni ulegali Two-
jej woli? Chcesz władać wielką tajem-
niczą siłą? „Hypnotyzm! Sugestia!
Telepatja!” „Siła nasza wewnątrz
nas.” Podręcznik słynnego hypno-
tyzera Szyllera-Szkolnika. Zawiera
98 rozdziałów: Historia hypnotyzmu.
Jakim powinien być hypnotyzer.
Jakie winno być medium. Magne-
tyczny rozwój oczu. Autosugestia.
Wpływ hypnotyzera na medium.
Uspienie medium. Sugestia podczas
snu. Sugestia na jawie. Obudzenie
medium. Odgadywanie myśli. Po-
wodzenie w miłości. Leczenie wszel-
kich nałogów. Do tego cenna premja
darmo. Doktor Starke. „Spirytyzm”.
Treść: Świat niewidzialny. Duchy.
Medja. Stoliki wirujące. Materjali-
zacja. Wszystko razem wysyłamy
po otrzymaniu 7 złotych, za zali-
ceniem 8 złotych. 59
Warszawa, Redakcja „ŚWIT”
(Wiedza Tajemna), Piękna 25.

FOTO-AKTY!

Oryginalne zdjęcia francusk. aktów dla
miłośników amatorów.
Bogato ilustrowana kolekcja w albumo-
wym form. zawier. 200 serji. Cena zł. 4—
z przesyłką za pobraniem w zapieczę-
conej kopert. Adres:

133

„SUCCRETTA”, WARSZAWA skrz. poczt. 598/S.

DLA MIŁOSNIKÓW PIĘKNA!

47
Album paryskie po 80 foto-
aktów „Piękność Ciała
Kobiecego” cena zł. 5-60 z
przesyłką za pobraniem
poczt. Albumy kabaretów
paryskich, Moulin Rouge,
Folies-Bergere i t. p. pięk-
ność kobieca u różnych ras
i narodowości, wydawnict-
wa kart poczt. paryskich,
nowości. Katal. ilustr. foto-
aktów (300 reprodukcji) cena
zł. 5-—. Poleca „Sztuka
Paryska”, Zakopane ul.
Krupówki.
Konto czekowe P. K. O. 149.745-

PRZEMYSŁ POLSKI POPIERAJMY!
NA PROWINCJI / NAUKĘ WYROBU
DYWANÓW

SMYRNEŃSKICH // BEZ WARSZTATU

urządzamy w każdej miejscowości z dostawą materiału i wzorów!
W Krakowie stałe kursa! :: Dla Przyjezdnych nauka
przyśpieszona! :: Rozpoczęte roboty starannie
dobre wysyłają się z wzorami odwrotnie! :: Do
strzyżenia maszynowego przyjmuje się dywany
itp. :: Na zamówienie dywany każdej wielkości
terminowo :: Gwarancja za trwałość i artystyczne
wykonanie! :: Źródło bardzo korzystnego zakupu
dobrowolnej wełny (wszystkie kolory); osnowy smyr-
neńskiej (od 50—350 cm szerokości); b. wielki wybór
wzorów oryginalnych. :: Ceny konkurencyjne!
:: Ulgi i dogodności w spłatach! ::

»SMYRNAPERS«
H. M. GODZISZEWSKA, Kraków, ul. Pijarska 5/III.
Katolicka wytwórnia
dywanów smyrneńskich

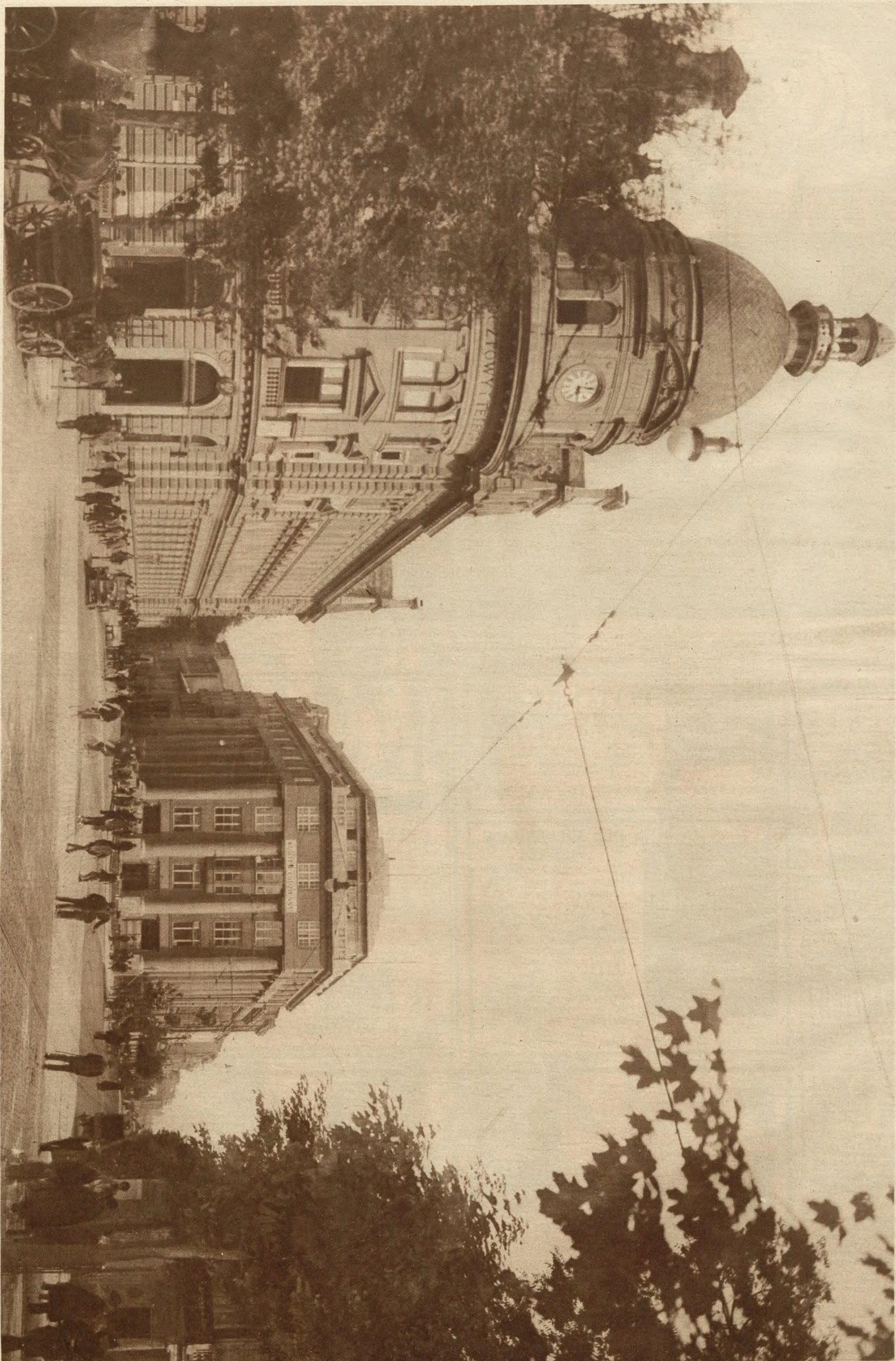
132

Silv-Ozon-MOTOR

Idealna kąpiel balsamiczna.

P A Ł A C P R A S Y W K R A K O W I E.

Kraków pozyska wkrótce pierwszy na ziemi polskiej „pałac prasy” na modłę światową. W jednym z najprężniejszych punktów miasta, w pobliżu Głównej Poczty (na lewo), przy zbiegu ulic Stawowskiej i Wielopole stoi olbrzymi gmach, do którego w bliskim już czasie, przenoszą się biura redakcji, administracji oraz drukarnie dwóch krakowskich dzienników: „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” i „Nowej Reformy”, oraz naszego „Światowida”.

Ag. fot. „Światowid”.

„Światowid” wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 12/50 złotych; zagranicą 15 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. Redakcja i administracja: Kraków, Basztowa 17, tel. 35-42. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel. 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i kierownik redakcji: Marian Dąbrowski.